

OBSAH

O NÁBOŽENSKÉM VYUČOVÁNÍ KATECHUMENŮ

přeložila Marie Kyralová

- Důvod k sepsání spisu / 12
Nedostatečnost lidského vyjadřování / 13
Výklad přesto nese ovoce; o nutnosti radosti; rozvržení spisu / 14
O úplnosti a způsobu výkladu / 15
Cílem poučování je láska; celé Písmo zjevuje Krista a jeho církev / 15
Důvod příchodu Páně: aby nám ukázal svou lásku / 17
Celé Písmo směřuje k lásce; výklad má směřovat k víře, naději a lásce / 18
Pohnutky k přijetí křesťanství mohou být daleko od lásky / 19
Boží povolání; bezpečná cesta Písma / 20
Naděje na vzkříšení; nebezpečí bludů; opuštění hříčků a neřestí;
pokrok je dílem Božím / 21
Katecheze lidí vzdělaných / 23
Jak přistupovat k lidem cvičeným v gramatice; důraz na pokoru / 24
Potřeba radostné mysli; příčiny sklíčenosti / 26
Rozmrzelost z důvodu nízké úrovně posluchačů / 27
Není třeba znepokojovat se nad účinkem výkladu; omyly a chyby stačí
přiznat a opravit / 28
Přizpůsobení se posluchačům působí novou radost ze známých věcí / 30
Je nutné získat odezvu; k nechápavým mluvit méně / 31
Příčinou nepozornosti bývá tělesná slabost / 32
Podřídit se Božímu řádu v našich činnostech / 33
Malomyslnost z pohoršení překonat větší horlivostí / 34
Sklíčenost z vlastní hříšnosti uhasit milosrdenstvím / 35
Výklad se musí přizpůsobit okolnostem / 35
Příklad výkladu pro prostého měšťana
V čem lidé hledají pokoj a kde se nalézá / 37
Falešné důvody k přijetí křesťanské víry / 39
Pravý cíl víry: věčný pokoj a blaženost / 40
Ztráta pokoje a Boží plán spásy / 41
Stvoření člověka / 41
Hřích / 41
Dvě obce: obec bezbožných a obec svatých / 43
Potopa a Noemova archa / 43
Vyvolení Abrahama / 44
Vyvedení vyvoleného národa z otroctví / 45
Hod beránka / 46
Putování pouští a dar zákona / 46
Dosažení zaslíbené země, Jeruzalém / 47
Babylonské zajetí / 47
Obnovení jeruzalémského chrámu / 49
Pět věků starozákonních dějin a šestý věk novozákonní / 49
Vtělení Krista a jeho pozemský život / 50

Obsah

- Nanebevstoupení a seslání Ducha svatého / 51
Prvotní církev a pronásledování křesťanů / 52
Apoštol Pavel / 53
Růst kmene církve a odřezávání neplodných ratolestí / 53
Víra a naděje ve věci budoucí / 54
Vzkříšení těla / 54
Život věčný / 55
Vytrvalost v pokušení a v pohoršení od samotných křesťanů / 56
Přidat se k dobrým, ale naději vkládat jen do Boha / 57
Přijetí katechumena, poučení o svátostech a Písmu / 58
Příklad stručného výkladu
Uvedení výkladu / 59
Skrze Adama vstoupil do světa hřích, skrze Krista milost / 59
Předpovědi vykoupení a jejich naplnění v Kristu / 60
Věci očekávané ve víře / 61
Vytrvalost v pokušení a následování dobra / 61

KÁZÁNÍ KE KATECHUMENŮM O VYZNÁNÍ VÍRY / 63

přeložil Pavel Mareš

VAVŘINCOVA PŘÍRUČKA O VÍŘE, NADĚJI A LÁSCĚ

přeložil Richard Mašek

- Augustin přeje Vavřincovi dar pravé moudrosti / 80
Moudrostí člověka je uctívání Boha / 80
V čem spočívá úcta k Bohu? / 80
Na Vavřincovy otázky dává odpověď víra, naděje a láska / 81
Počátkem je víra, cílem blažené patření, základem víry je Kristus / 81
K obhajobě víry nestačí příručka / 82
Víra je obsažena ve Vyznání víry, naděje a láska v modlitbě Páně / 82
O rozdílu mezi vírou, nadějí a láskou a o jejich vzájemném vztahu / 82
Křesťan nemusí zkoumat přirozené příčiny věcí / 84
Trojice tvoří všechno dobré / 84
Bůh i zlo obrací v dobro; zlo je nedostatkem dobra / 85
Dobro stvořených věcí je porušitelné / 85
Zlo je porušené dobro / 86
Paradox tvrzení, že jen dobré může být zlé / 87
Jak máme rozumět Pánovým slovům v Mt 7, 18 / 88
Je třeba poznávat příčiny věcí dobrých a zlých / 88
Nevědomost není vždy na škodu, klam ano; lhář škodí nejvíce sobě / 89
Každá lež je hříchem; lež znamená rozpor mezi srdcem a ústy / 90
Omyl není vždy spjat se zlem pro mýlícího se, ačkoliv sám o sobě je zlem / 91
Omyl neznamená nutně hřích / 92
Omyly, které neohrožují spásu; omylům se nelze vyhnout / 94
Úmyslná lež je vždy hříchem / 94
Příčina dobra je Bůh, příčina zla je vůle tvorů / 95

Obsah

- Následky hříchu / 95
Tresty za hřích / 96
Dědičnost hříchu / 96
Dobrota Boží neopouští člověka ani po hříchu / 96
Definitivní stav andělů / 97
Nahrazení padlých andělů svatými / 97
Člověk se nemůže napravit úkonem svobodné vůle / 98
Víra i dobré skutky jsou darem Božím / 99
Boží milost předchází i následuje dobrou vůli člověka / 99
Boží hněv a potřeba prostředníka / 100
Božství přijalo lidskou přirozenost neporušenou hříchem / 101
Dvojí přirozenost Krista v jedné Osobě / 102
Ve spojení božské a lidské přirozenosti se ukazuje plnost milosti / 102
Milost se ukazuje i v narození z Ducha svatého / 103
Ježíš Kristus není Synem Ducha svatého / 104
Narodit se z někoho neznamená nutně být jeho synem / 105
Duchem svatým je označena milost spojení božství s lidstvem / 105
Kristus bez hříchu byl pro nás učiněn hříchem / 106
Ve svátosti křtu se umírá hříchu a vstává k novému životu / 106
Křest je pro každý věk / 107
Slovem „hřích“ se rozumí všechny hříchy / 107
V jediném hříchu prvotním jsou zahrnuty mnohé hříchy / 107
Člověk je zatížen rovněž hříchy svých přímých předků / 108
Jak je to s hříchy vzdálenějších předků? / 108
Prvotní hřích může být zahlazen jen jediným Prostředníkem / 109
Janův křest a proč ho Pán přijal / 109
Kristus snímá všechny hříchy světa / 110
V Adamovi jsou všichni odsouzeni, v Kristu je záchrana
pro všechny / 110
Křest je spodobení s Kristovou smrtí a vzkříšením / 110
Křesťanský život je obrazem Kristova života / 112
Kristův druhý příchod ohlašuje věci budoucí / 112
Co znamená soud nad živými i mrtvými / 112
O Duchu svatém a církvi, chrámu Nejsvětější Trojice / 113
O nebeské církvi / 114
O neprobadatelnosti andělské hierarchie / 114
O nepochopitelných způsobech zjevování andělů / 114
Je důležité rozpoznat ďábelské nástrahy / 115
Vykoupení se dotkne i andělské obce / 116
Kristovou obětí se obnovuje pokoj na nebi i na zemi / 116
Nebeský pokoj převyšuje každé pomýšlení / 116
Každý potřebuje i po křtu, aby mu byly odpouštěny hříchy / 117
Církev odpouští všechny hříchy mocí Ducha svatého / 118
Časné tresty zůstávají / 118
Víra bez lásky a bez skutků nepřináší spásu / 119
Spasení skrze oheň těch, kdo na základ Krista postavili
pomíjivé věci / 120

Obsah

- Existence očistcového ohně po smrti; důležitost pokání a almužen / 121
Nekajícímu hříšníkovi nebudou almužny nic platné / 121
Modlitba Páně shlazuje všední hříchy / 121
Almužna je každý skutek milosrdenství / 122
Největší almužnou je odpuštění / 122
Kdo neodpustí svému viníkovi, tomu nebude odpuštěno / 123
Almužna očisťuje jen ve víře v Krista / 124
První almužna je slitování nad svou vlastní duší / 124
Kdo miluje nepravost, nenávidí svou duši / 125
Některé hříchy jsou lehké, jiné těžké / 126
Sami nedokážeme posoudit závažnost hříchu / 127
Zvykem se otupuje svědomí / 127
Dvě příčiny hříchů: nevědomost a slabost / 128
Slabost brání často i pokání / 129
Nekajícnost je hřích proti Duchu svatému / 129
O vzkříšení mrtvých / 129
O vzkříšení nenarozených / 129
Otázka, kdy začíná plod žít; kdo žije, může i zemřít a být vzkříšen / 130
Všechna zrudnost a nedokonalost bude ve vzkříšení napravena / 130
Bůh má moc znovu vrátit duši její materii / 131
Materie bude nově uspořádána, vhodně a důstojně / 131
Vzkříšeným zůstane rozlišitelná podoba / 132
Vzkříšení zavržených / 133
Tresty zavržených budou úměrné osobním hříchům / 133
Nezaslouženost milosti a zaslouženost trestu / 134
Svrchovanost Boží vůle / 134
I zlo Bůh připouští pro dobro / 135
Jak rozumět výroku, že Bůh chce spasit všechny lidi? / 135
Smilovává se z nezaslouženého milosrdenství / 136
Zatvrzuje ze zasloužené spravedlnosti / 137
Nic se neděje proti Boží vůli / 138
Dobrá a zlá vůle se neměří shodou s Boží vůlí, ale úmyslem / 139
Vůle Boží je nepřemožitelná a vždy spravedlivá / 139
Nikdo nebude spasen, aniž by jeho spásu chtěl Bůh / 140
Bůh řídí svou vůli k dobrému nakládání se zlými / 141
Původní svoboda byla nižší než definitivní svoboda / 141
K zachování spravedlnosti nestačí vůle, je třeba milost / 142
Smrt je mzdou, ale věčný život je milostí / 143
Prostředník musel být Bohem i člověkem / 143
O čase mezi smrtí a konečným vzkříšením / 144
Modlitby a oběti za zemřelé prospívají jen těm, kteří budou spaseni / 144
Dvě obce po vzkříšení: Kristova a ďáblova / 145
Věčné tresty zavržených / 145
Věčný život svatých / 146
Modlitba vyjadřuje naději v Boha / 146
O sedmi prosbách v modlitbě Páně u sv. Matouše / 146
Modlitba Páně u sv. Lukáše / 147

Obsah

Víra a naděje musí být završeny láskou / 148
Čtyři stavy člověka / 148
Milost znovuzrození odpouští hříchy v jakémkoliv z těchto stavů / 149
Znovuzrozenému ani smrt neuškodí / 149
Cíl všech přikázání je v lásce / 150
Závěr knihy / 150

O KŘESŤANSKÉM BOJI

přeložil Ondřej Koupil

Nepřítel, proti němuž bojujeme, je ďábel / 152
Ďábla přemáháme přemáháním žádostí / 153
Boj probíhá v nitru člověka / 153
Manichejský blud / 154
Co je myšleno nebem, v němž přebývají duchové ničemnosti / 155
Přemáhejme tělo podle vzoru apoštola / 156
Služme Bohu dobrovolně a s čistou láskou / 156
Spravedliví se netrápí tělesnými nesnázemi / 157
Všechno podléhá zákonům božské Prozřetelnosti / 158
Touha po prameni života / 158
Bůh se v Kristu slitoval nad naší slabostí / 159
Uzdravující moc Vtělení / 160
Někteří Krista přijímají, jiní ho odmítají / 161
Víra a zachovávaní přikázání podřizuje duši Bohu / 162
Obsah víry / 162
Bludy proti víře v Trojici / 163
Tělesné chápání Trojice / 163
Soupodstatnost tří božských Osob / 163
Ježíš Kristus není pouhý člověk / 164
Syn Boží je pravý člověk / 164
Kristus přijal i mysl člověka / 165
Kristus je samotná Osoba věčné Moudrosti / 165
Slovo přijalo celé a dokonalé lidství / 166
Syn Boží se narodil z ženy / 167
Lidská přirozenost podléhá změnám, božská nikoliv / 168
Totožnost Kristova těla po zmrtvýchvstání / 168
Kristus vystoupil do nebe i s tělem / 169
Pravice Boha Otce znamená věčnou blaženost vykoupených / 169
Proti těm, kdo popírají den Soudu / 170
Duch svatý byl seslán o Letnicích / 171
O katolictě církve / 171
Proti luciferiánům / 173
Církev má moc odpouštět i po křtu všechny hříchy / 174
O vzkříšení těla / 175
Láska k Bohu roste čistou vírou / 175